

IL-PRESEPJU

Harġa 80 - April 2014

*Fuljett mahruġ mill-
Għaqda Ħbieb tal-Presepju Malta*

c/o Amaltea, 56, Triq il-Marg, Attard ATD 2382 - Malta

Newspaper Post

Fuljett maħruġ kull tliet xhur
mill-Għaqda
Hbieb Tal-Presepu,
Malta.

VO/0844

*Kull korrispondenza
għandha tiġi indirizzata
lis-Segretarju,
is-Sur Charles A. Bellia
'Amaltea'
56, Triq il-Marg,
Attard ATD 2382,
Malta*

IL-PRESEPU
jitqassam lill-membri
tal-Għaqda u għalhekk
biex tirċevih ħallas
il-mizata ta' €5 kull sena
lill-kaxxier.
Kontribuzzjonijiet ohra
tagħkom ħalli jinfedw
il-ħlasijiet ta'
l-istampar huma ferm
apprezzati.

Apprezzament speċjali jmur
għas-Sinjura Jessie Chircop
li ħadet ħsieb
il-'proof-reading'

Werrej

L-Editorjal	3
Kelmtejn mill-President.....	4
Kont taf?.....	4
Paġna għat-tfal.....	5
Il-Bully tal-klassi.....	5
Wasal il-Kors tas-Sajf.....	6
Noti importantighal min jixtieq jattendi l-kors.....	7
KORS: NAHDMU PRESEPU FLIMKIEN	8
Christmas comes but once a year	9
L-Aħjar Kok tas-Sena.....	10
Innijiet u Ghanjiet tal-Milied	12
Aġġornament tas-Shubija	15
Waq il-Ftuh tal-Wirja 2013.....	16

Setting:
Aldo Busuttil

Stampat: BEST

Print CO. LTD

Zurrieq Road, Qrendi.
Tel: 2168 0789, 2164 9012
bestprint@maltanet.net

**L-Għaqda Hbieb tal-Presepu Malta, tixtieq tiringrazzja
lil kull min kiteb f'din il-ħarġa tal-fuljett.**

L-Editorjal

Donnha d-dinja ma tistax issib il-Paċi fiha nfisha. Dan l-ahhar hliet diżgwid ma nisimghux. Il-pajjizi ta' madwarna qamu u hasbu li sabu l-paċi billi waqqgħu lil min kien jahkimhom. Is-Sirja ilha tliet snin għaddejja gwerra ċivili. Addijo kemm mietu nies. Issa l-Ukraina.

Il-poplu qam kontra min kien jahkm. Dak li kien fil-poter mar kontra r-rieda tal-poplu. X'gara? Issa tilfu parti mit-teritorju tagħhom, għax ir-Russja ikkapparat il-Krimea. Xhieda ta' min hu l-aqwa jhawwel. Jalla din il-mewġa ma tkomplix tinfirex għax hadd ma jaf x'jista' jiġri. Alla, li jista' kollox, ma hasibx bħallhom. Rebah in-nies billi għab il-paċi bejn il-bnedmin. Ma beżax joħodha kontra l-ingustizzji, iżda ma rrikorriex għall-vjolenza.

Xi kultant nikteb dawn il-hsibijiet biex meta jgħaddi ż-żmien u xi hadd jerga' jaqra l-fuljett, jiftakar minn xhiex kienet għaddejja d-dinja f'dak il-perjodu. Għalhekk kull fejn hemm dan id-diżgwid, ikun hemm bilfors in-nies li jkun qed jipparteċipaw fl-avveniment. Dan, li n-nies tipparteċipa, tista' tkun xi haġa tajba jew hażina.

Fil-kas tal-Għaqda, li wiehed jipparteċipa tkun xi haġa tajba. Dan jagħmel kuraġġ lil min ikun qed jorganizza. Hekk nahseb li ahna, membri tal-Għaqda Hbieb tal-Preseppju-Malta, għandna dmir li lkoll nipparteċipaw fl-attivitajiet li jorganizza il-kumitat. Hadt pjaċir nara li fil-laqgħa ġenerali kien hemm sala mimlija nies biex tisma' r-rendikont tal-hidma tal-kumitat li tkun saret matul is-sena ta' qabel.

Dan kollu jwassalni biex nappella lil kull min hu membru biex jagħti sehm u meta jkun hemm xi attivita, dan jersaq 'il quddiem u jiehu sehem. Dan mhux biex wiehed jgħid li pparteċipa, imma biex anke nibnu familja ta' nies li jhobbu l-preseppju. Veru li

xi kultant wiehed ma jkunx f'pożizzjoni li jattendi, minhabba xi mpenji personali, jew xi ċirkustanzi li ma jkollux kontroll fuqhom, pero' tajjeb li s-sapport ta' kull individwu jgħolli l-moral tal-kumitat ċentrali.

Qed nagħmel dan l-appell għax bħal ma qegħdin taraw f'dan il-fuljett, hemm hafna attivitajiet fejn wiehed jista' jiehu sehem., kemm bħala ndividwu kif ukoll bħala familja.

Il-konkorrenza tagħkom hija dejjem apprezzata. Żommu f'moħħkom li s-sagrifiċċji kbar li jagħmel il-kumitat ma jithallasx billi ngħidu grazzi biss, iżda billi nkunu preżenti fizikament bil-preżenza tagħna.

Li nkun numru fir-registru tal-Għaqda ma jfisser xejn; imma li nkun attiv fl-attivitajiet tal-Għaqda nkun wiehed mill-muturi li jżomm haġ id-delizzju tal-preseppju. Kristu seta' baqa' gallerija u halla l-bniedem ifendi għal rasu biex isib it-triq tas-salvazzjoni. Le, ma għamilx hekk.

Nizel u pparteċipa fil-hajja tal-bniedem biex ikun ta' spalla fid-diffikultajiet li kienu jiġu għal wiċċu.

Jien nahseb li dan l-appell mhux ser jaqa' fuq widnejn torox. Bħal ma rajtu b'għajnejkom, il-wirja li l-Għaqda tellgħet fis-Sala ta' San Frangisk, kienet turija tax-xogħol siewi li dam sejjer sa minn hafna xhur qabel.

Il-kumitat għandu attivitajiet xi jrid iwettaq. Dan mhux biex jgħid li organizza xi haġa, iżda, li flimkien niehdu pjaċir kemm fix-xogħol kif ukoll fid-divertiment.

Grazzi tal-kooperazzjoni tagħkom u min hawn nixtiqilkom l-Għid it-tajjeb lilkom kif ukoll lill-familji tagħkom.

Frans Chircop ●

Editur

Kelmtejn mill-President

Andrew Spiteri ●

President

Bhal ma tafu f'it tal-gimghat ilu l-Għaqda tagħna żammet il-Laqqgħa Ġenerali Annwali. Kienet laqqgħa interessanti li għaliha attendew numru sabih ta' membri godda. Kellna diversi kummenti tajbin, kif ukoll suggerimenti dwar attivitajiet li jistgħu jsiru biex il-membri jiltaqgħu iżjed ma' xulxin. Il-Kunsill sema' dawn is-suggerimenti u qed jara kif l-aħjar li jitwettqu.

Ser nibdew billi nibdlu l-format tal-lectures li norganizzaw matul ix-xahar ta' Mejju. Din id-darba ser nistiednu kelliema li mhux soltu niltaqgħu magħhom fil-laqqgħat tagħna. F'pagna ohra ta' dan il-fuljett issibu

isimhom u wkoll is-suggett li ser jikkellmu dwaru.

Ser ikollna attivitajiet ohra fil-futur, kemm kulturali kif ukoll ohrajn li jkunu immirati biex niltaqgħu flimkien f'atmosfera rilassanti.

Dan kollu nistgħu naghmluh, imma biex attività tinexxi tinhtieg il-partecipanti. Għalhekk inhegghgħom biex tattendu għal dawn l-attivitajiet li wara kollox ser jiġu organizzati għalikom u għal familji tagħkom. B'hekk insiru nafu aktar lil xulxin u allura jkollna verament l-għaqda tal-hbieb tal-presejju.

Nawguralkom sajjf sabih u divertenti.

Kont taf?.....

Il-Milied ma' Papa Frangisku

Il-Papa Frangisku talab għal kull bniedem li jixtieq dinja aħjar fejn kull bniedem jagħti kas bnedmin ohra

Ftakar f'pajjiżi fejn hemm il-gwerra - semma s-Sirja, is-Sudan t'Isfel, Ir-Repubblika tan-Nofs Afrikana u l-Iraq u talab li l-mexxejja ta' dawn il-pajjiżi jfittxu l-paċi.

Dawn il-pajjiżi għadhom fil-gwerra u hafna nies għadhom jiġu maqtula kuljum. Meta Papa Frangisku jerga' jiftakar fihom waqt il-Milied ta' din is-sena min jaf x'għafsa ta' qalb se jhoss.

Ma' dawn il-pajjiżi nistgħu nzidu l-Eġittu fejn l-Insara għadhom jiġu attackkati sal-lum minhabba r-religjon tagħhom. Barra minn hekk hemm gwerra fl-art fejn twieled Ġesu.

Talba li qal Papa Frangisku

Mulej tal-Hajja, hu hsieb dawk li huma ppersegwitati f'ismek.

Pagna għat-tfal...

Mamma Maria

Il-Bully tal-klassi

Alex kien tifel intelligenti u f'kull lezzjoni kien jifhem dak li tkun qiegħda tghid l-għalliema mingħajr tbatija. Kull min isir jafu, speċjalment il-ġenituri tiegħu u n-nanniet, kien ifaħħru u jghidlu kemm hu bravu. Beda jhossu li kien superjuri għal shabu tal-klassi.

Beda jixba' jisma' l-ispjega tal-għalliema u spiss kien jitlef il-paċenzja u beda jipprova jibda jdaħħak lil shabu. Kien vizzju li beda diehel 'il ġewwa mhux hażin. Bil-mod il-mod l-għalliema bdiet tiddejjaq bl-imġiba tiegħu u flok tifhir spiss kienet tikkastigah. X'ghamel Alex? Flok ipprova jbidel l-imġieba tiegħu beda johodha kontra shabu li kienu jidhku bil-mutetti tiegħu u hekk jikxfuh.

Din wasslet għall-konsegwenza xejn sabiha. Alex spiċċa għażel ftit hbieb u beda jsejthilhom is-'suldati' tiegħu. Waqt il-hin tar-rikreazzjoni kien jagħzel vittma – xi hadd mill-klassi - u jikkmanda lis-suldati tiegħu biex isawtuh. Il-vittma favorita tiegħu kien tifel kwiet li kien isib l-għaxxa tiegħu jkiddu. Stephen kien tifel misthi u jibza' hafna minn Alex.

Darba meta l-għalliema kienet harget minuta mill-klassi Alex irvilla kontra Stephen. Beda jghaddih biż-żmien u spiċċa kkmanda lil wiehed mis-'suldati' biex iqattalu l-qalziet b'xafra ta' temprina. Stephen kien ilu jissapporti imma dakinhar irribella kontra Alex u s-suldati. Il-qalziet tqatta' imma Stephen irnexxielu jahtaf ix-xafra minn idejn siehbu u jqattalu l-qalziet. Malli dahlet l-għalliema sabet speċi ta' rewwixta fil-klassi. Alex qalilha li Stephen kien habat għat-tifel u qattalu l-qalziet. L-għalliema, li ma kinetx taf x'nhu jigri fil-klassi, hadet lil Stephen għand il-Kap tal-iskola.

Malli rat lil Stephen quddiemha, l-Kap staghgħbet għax lil Stephen kienet tafu bhala tifel kwiet u pjuttost grixti. Malli l-għalliema harget mill-uffiċċju bdiet tistaqsi lil Stephen x'kien ġara. Dak kien lahaq ikkalma u ma tkellem xejn. Beża' minnha. Indunat li ma kienet se tiehu xejn minn għandu. Dahhlitu fl-uffiċċju vojta ta' hdejn l-uffiċċju tagħha u bagħtet għal tifel li kien fuq tiegħu u li basret li kien ikun lest biex jikkellem dwar x'kien ġara.

U hekk saret taf l-istorja ta' Alex u s-suldati tiegħu. Bagħtet għal Alex u wrietu kemm kien qed jagħmel hażin u kif seta' juża s-sens ta' leader biex jagħmel il- ġid flok deni. Wissietu li l-għagħir tiegħu kien kontra t-tagħlim ta' Ġesu' li kienu waslu biex jiċċelebraw it-twelid tiegħu. Fakkritu li dalwaqt kienu se jibdew jarmaw il-presepju. Imma wissietu li l-presepju fil-qlub tagħna kellu jkun u mhux biss fuq l-imwejjed tal-iskola.

Dik is-sena l-Presepju tal-klassi intrema minn Alex u Stephen flimkien. F'dik l-atmosfera kalma madwar il-maxtura tal-Bambin, Alex induna kemm kien x'fih xi thobb Stephen u Stephen beda jitgħallem ikun ftit aktar kuraġġjuż. Dak il-hin li għaddew mal-Bambin fil-presepju, dahhal fiż-żewġ itfal hbiberija sinciera.

Il-Milied sar żmien ta' mħabba aktar minn snin oħra u kull tifel u tifla fil-klassi raw kemm ġid setgħu jagħmlu meta jhobbu lil xulxin kif jixtieqna l-Bambin Ġesu'. U x'hin kienu jingabru madwar il-presepju biex jghidu xi talba, kienu jerggħu iġeddu f'qalbhom ix-xewqa li jhallu l-imħabba lejn xulxin tikber fihom.

Wasal il-Kors tas-Sajf

Il-kors dwar il-bini tal-presepu li l-Ghaqda tagħna toffri matul is-sajf dahal sew fil-kalendarju tagħna u hafna huma dawk li jistennew ix-xahar ta' April biex japplikaw għal dan il-kors. Dan għaliex id-drawwa li kull dar ikollha presepu fi żmien il-Milied diehla sew fil-gżejjer Maltin.

Kif inhu mistenni, numru ta' membri tagħna, kemm dawk godda kif ukoll dawk li ingħaqdu magħna xi snin ilu, jattendu għal dan il-kors u naturalment ahna ntuhom l-ewwel preferenza. Izda mill-banda l-oħra ma nistghux inwarrbu lil dawk li, anke jekk m'humiex membri, juru x-xewqa li huma wkoll jitgħallmu jagħmlu l-presepu.

Għalhekk inheggu lil dawk il-membri li jixtiequ jingħaqdu fil-kors ta' din is-sena biex malajr kemm jista' jkun jimlew il-formola li tinstab f'pagna oħra tal-fuljett u jibgħatuha lis-Segretarju.

Bhal ma għamilna dawn l-aħħar snin, qabel jibda l-kors ser isiru tliet lectures li mistennija jinteressaw hafna lill-membri tagħna li mhux ser jattendu għal-kors. Dan għaliex il-kelliema ser jitrattaw sugġetti, li għalkemm huma marbuta mal-Milied, mhux bil-fors ser jiddiskutu l-presepu jew it-teknika li biha jinbena. L-ghan tal-Ghaqda tagħna mhux biss li tgħallim kif isir il-presepu, għalkemm dan hu ta' importanza kbira biex inxerrdu t-tradizzjoni tagħna, imma huwa wkoll dak li permezz tal-presepu twassal messagg.

Dan qed nagħmluh biex fil-waqt li ngħollu l-livell kulturali tal-laqgħat tagħna ahna ngħaddu informazzjoni lill-membri tagħna li mhux dejjem ikun faċli jsibuha. Għalhekk, ser nibdlu xi ftit il-forma tal-lectures li jsiru qabel il-kors.

Fil-pagna li jmiss qed intukom dettalji dwar dawn il-lectures u l-persuni li ser jagħmluhom. Bhal ma taraw dawn ser ikunu interessanti ferm, għalhekk inheggukom li tattendu biex flimkien inkabbru l-kultura tagħna bħala Hbieb denji tal-Presepu.

*Aktar tagħrif u informazzjoni dwar
l-Ghaqda Hbieb tal-Presepu
tistgħu ssibuh fuq
www.presepumalta.org*

Noti importanti għal min jixtieq jattendi l-kors

1. L-Applikazzjonijiet iridu jintbagħtu lis-Segretarju, 56, Amaltea, Triq il-Marg, Attard ATD 2382 sa nhar is-Sibt 3 ta' Mejju, 2014.
2. Il-lezzjonijiet isiru kull nhar ta' Erbgħa mill-5.30 p.m. sas-7.15p.m.
3. L-Għaqda ser tippovdi l-materjal meħtieġ biex jinbena l-presepju, izda kull parteċipant irid jipprovdi l-ghodda tiegħu, e.ż.: sikkina, pniesel u masking tape/toothpicks. Aktar dettalji jingħataw waqt l-ewwel lezzjoni.
4. Jintalab hłas ta' €10 mingħand membri li jkun regolari fil-hłas tal-mizata u €20 mingħand membri ohra u persuni li m'humiex membri. Dan il-hłas isir waqt l-ewwel lecture fit-30 ta' April, 2014.
5. Il-Kunsill Amministrattiv tal-Għaqda jkollu d-dritt li jitlob li kull presepju mibni waqt il-kors jipparteċipa fil-Wirja Annwali li ssir f'Diċembru.
6. F'każ li n-numru tal-parteċipanti jaqbeż dak mixtieq, tingħata preferenza lill-persuni li qatt ma attendew xi kors tal-Għaqda qabel.
7. Il-kors huwa miftuħ għall-membri u hbieb minn 10 snin 'il fuq.
8. Persuni li ma jkunux qed jipparteċipaw fil-kors ma jithallewx jidhlu fis-sala waqt il-lezzjonijiet.

L-Erbgħa 7 ta' Mejju, 2014 fis-6.00 p.m.	IL-MILIED IMPITTER FIL-KNEJJES MALTIN Il-knejjes f'Malta huma miżgħuda b'xogħlijiet ta' artisti kemm Maltin kif ukoll barranin. Imma kemm minn dawn jirrapreżentaw il-Milied? Jgħidilna s-Sur Tony Terrible li għamel riċerki twal dwar dan.
L-Erbgħa 14 ta' Mejju, 2014-04-0 fis-6.00 p.m.	IL-PRESEPU NAPLITAN - Dun Edgar Vella Kif oriġina? X'inhil-ideja tat-Tempju mwaqqa'? It-taverna x'inhil? Dun Edgar żgur li għandu risposta għal dawn il-mistoqsijiet u hafna ohrajn dwar il-Presepju Monumentali Naplitan.
L-Erbgħa 21 ta' Mejju, 2014 fis-6.00 p.m.	IL-PRESEPU TA' MISSIRIJETNA U DRAWWIET OHRA Is-Sur Guido Lanfranco, magħruf sew fil-qasam tat-tradizzjoni u folklor Malti jkellimna dwar kif kien jinbena l-presepju Malti kif ukoll dwar xi drawwiet marbuta miegħu li llum aktarx li spiċċaw.

GHAQDA HBIEB TAL-PRESEPU - Malta**KORS:****NAHDMU PRESEPU FLIMKIEN**

Jekk trid tattendi għall-Kors dwar il-bini tal-Presepu imla din l-applikazzjoni u ibghatha lis-Segretarju, Għaqda Hbieb tal-Presepu (Malta) 56, Amaltea, Triq il-Marg, Attard ATD2382 sa nhar is-Sibt 3 ta' Mejju, 2014.

Isem: I.D. No:

Tel/Mob: eMail:

Indirizz

..... P/Code.....

Liema kors tippreferi? KARTAPESTA ☐JABLO ☐Attendejt xi kors ieħor qabel? IVA ☐LE ☐Qatt hdimt xi presepu? IVA ☐LE ☐

Firma tal-applikant Data

Firma tal-Ġenitur
jekk l-Applikant hu taħt l-14-il sena

N.B. Il-ħlas isir waqt l-ewwel lecture. Dati u dettalji ohra jithabbru aktar tard.

Sensiela ta' Films tal-Milied (10)

minn Frans Chircop ●

Christmas comes but once a year

Dan il-film qasir li jidm biss seba' minuti jehodna f'orfanatrofju. It-tfal orfni jinsabu kollha reqdin,

Kollha jistennew bil-herqa li jasal jum il-Milied. F'hin minnhom l-arloġġ tal-cuckoo jibda jdoqq. F'dak il-waqt johroġ ġeru li kien joqghod fl-arloġġ flok il-"cuckoo" u jilghaq wiehed mit-tfal orfni fuq wiċċu. Dan kif qam beda jghajjat u qajjem lil kull min kien hemm. "Il-Milied it-Tajjeb" kulhadd beda jghajjat. Kulhadd qam u marru jiġru lejn l-intrata fejn kantaw it-tittle song tal-film, jahtfu r-rigali mill-kalzetta tagħhom u bdew herqana jifthuha biex jilaghbu bil-gugarelli. Imma b'hafna swied ta' qalb jiskopru li l-gugarelli kienu użati hafna u mqattghin. It-tfal bdew jibku b'qalbhom maqsuma.

F'dak il-hin il-Professor Grumpy jinsab fuq is-silġ fi slitta mhaddma b'outboard motor, waqt li kien qed ikanta t-tittle song. F'daqqa wahda beda jisma' l-biki ġej mill-orfanatorju. Għalhekk iwaqqaf is-slitta, jiġri lejn il-bieb u jittawwal mit-tieqa fejn jara lit-tfal jibku bil-qalb. Profs Grumpy tassew jagħmel qalbu sewda u jiddeċiedi biex ifferrahhom. Huwa jibda jahseb u malajr malajr tiġih idea. Jidhol mit-tieqa tal-kċina u jibda jsib affarijiet li m'għadx hemm bżonnhom u jagħmilhom gugarelli.

Fl-aħhar hu jilbes ta' Father Christmas, jilbes katusa-flok żarbun, tvalja hamra bħal gakketta, mhadda flok żaqqu u l-kumplament. U jsib qanpiena u jgħati sorpriża lit-tfal x'hin jisimghu il-qanpiena. Jibda jghajjat "Il-Milied

Idderigieh	Dave Fleischer
Mahdum minn	Max Fleischer
Vuċijiet	Mae Questel u Jack Mercer
Mużika minn	Sammy Timberg Bob Rothberg Tot Seymor
Animat minn	Seymour Kneitel William Henning
Mahdum fl-istudio ta'	Fleischer Studios
Imqassam għall-wiri minn	Paramount Pictures
Hareġ l-ewwel darba	4 ta' Diċembru 1936
Kulur	Technicolour
Twil	7 minuti

it-tajjeb lil kulhadd". It-tfal kollha jsiru ferhana u jbdew jifirhu bil-gugarelli l-godda li ġabilhom. Biex ma jhallix xi haġa nieqsa johloq siġra tal-Milied minn qabda umbrelel hodor. Hu jzejjen dis-siġra jiġbor lit-tfal kollha madwarha u kollha jibdew ikantaw it-tittle song. Waqt li qed ikantaw fuq l-iskreen naraw bolla kbira tal-1936 u jidhru "Xewqat Sbieh" kbira kbira fuq l-iskreen.

L-Aħjar Kok tas-Sena

minn Marianne Tabone ●

Colin u John kienu koki fl-istess lukanda. Kienu ilhom jafu lil xulxin minn tfulithom u kienu ħbieb tal-qalb. Kienu ferhanin jahdmu f'din il-lukanda u kienu dejjem lesti li f'każ ta' bżonn jghinu lil xulxin.

Kienet lukanda ta' prestiġju kbir u l-uniċi nies li kienu jmorru jieklu hemm kienu daww tat-tajjeb – neguzjanti kbar, nies imlaħħqa u turisti sinjuri li ma kienux iħabblu moħħhom kemm jonfqu flus.

Is-sid tgħidx kemm kien ambizzjuż. Dejjem moħħu kif kien se jtejjeb il-prodott tiegħu biex jigbed aktar nies. Darba waħħal f'moħħu li jorganizza kompetizzjoni bi premju ta' flus fost l-impjegati ta' kull kategorija. Koki għalihom, daww li jnaddfu, receptionists u kategoriji ta' mpjegati differenti.

Fejn dejjem ħadmu flimkien issa Colin u John sabu ruħhom iridu jikkompetu ma' xulxin. Min fl-opinjoni tal-gurija, li kien qabbad is-sid, kien jinsab li hu l-aħjar kok, mhux biss kien jaqla' somma ta' flus bħalha rigal imma jkun stmat u jkollu postu aktar fiż-żgur. It-tnejn inkwetaw imma ma qalu xejn lil xulxin. Taparsi kollox kien bħas-soltu.

Colin inkwieta aktar minn ħabibu u tkellem ma' martu. Beża' li ħabibu kien aħjar minnu u ftakar kemm – il darba kien jitlob l-għajnuna tiegħu. Daħħal f'moħħu l-ħsieb li John forsi seta' kien miftiehem mas-sid biex ikun jista' jaqligħu minn postu. Carmen, mart Colin, ukoll inkwetat. Dalwaqt kien se jkollhom l-ewwel tarbija u l-ħsieb li żewġha seta' jispiċċa qiegħed beda jkiddha. Dakinhar qabel raqdu ġiha ħsieb. Qalet lil Colin biex jara kif jagħmel iħassarlu xi biċċa mill-apparat li kien jiġi bżonn waqt il-kompetizzjoni. Għall-

ewwel Colin iddarras b'dan il-ħsieb imma spiċċa ċeda.

Jum il-kompetizzjoni wasal u John, Colin u żewġ koki oħra ppreparaw l-apparat u l-ingredjenti biex mal-hin jibdwes isajru. Colin kien ħa ħsieb li jissabotagġja l-forn li kien se juża John. Waħda mir-regoli tal-kompetizzjoni kienet li ħadd ma seta' juża apparat ta' sieħbu. John, kif għamlu shabu kien iċċekkja l-apparat kollu imma ma ġieħx f'moħħu jicċekkja l-forn. Il-pjan ta' Colin irnexxa u John spiċċa jipprova jsajjar kollox fuq il-wiċċ tal-cooker. L-ikel ma ġieħ kif kellu f'moħħu li jiġi u l-kompetizzjoni ma rebahhiex. Ma setax jifhem kif f'daqqa waħda żviluppat ħsara fil-forn. Għalxejn spjega x'kien ġara. Kienet parti mill-kompetizzjoni li jara li kollox kien jahdem. Spiċċa qala' t-tort kollu hu.

Jum il-premjazzjoni wasal. Sid il-lukanda organizza l-okkażjoni għal waqt l-ikla tal-Milied. Is-sala tal-lukanda kienet imżejna b'tiżjin mill-aqwa. U parti minn kollox kien hemm presepju sabiħ. Qrib il-presepju kien hemm l-invilopsi biċ-ċekkijiet tar-rigali u anke rigali oħra li kienu għal daww li ma kienux ħadu rigal fi flus.

It-tliet koki sajru ikla tajba mill-aqwa. L-impjegati kollha kienu mistednin u f'nofs l-ikla sid il-lukanda beda jsejjah lir-rebbieha. Ħadd ma kien għadu jaf min kienu r-rebbieha. Kulhadd ingabar fir-restorant il-kbir u l-ikla bdiet. L-ikel kien bnin u l-atmosfera kienet allegra. Kulhadd tkellem ma' shabu u ħadd ma ta każ jekk ta' hdejh kienx imlaħħaq jew sempliċi wieħed li jnaddaf.

F'nofs l-ikla is-sid qam bil-wieqfa u hareġ karta mill-briefcase. Kienu l-ismijiet tar-

rebbieha. Mar hdejn il-presepju u beda jsejjeh l-ismijiet, wiehed wara l-iehor. Colin spiċċa qisu mummja. Basar li kien se jirbah hu. U l-kuxjenza ma hallietux bi kwietu. Għajnejh marru fuq il-presepju u nduna bil-qerq li kien għamel. Meta s-sid għajjat ismu, Colin baqa' fejn kien. Imbagħad talab lis-sid biex għalissa jhalli r-rigal tal-aqwa kok hemm u wara l-ikla jkellmu rasimbras. Is-sid ikkonfonda imma għamel kif kien talbu.

Colin spiċċa hdejn il-presepju mas-sid wara li kulhadd kien mar lejn daru. Hares lejn il-Bambin mixhut fil-maxtura u għamel il-qalb u stqarr x'kien għamel.

Għall-ewwel is-sid tant hadha bi kbira li kien se jkeċċih. Imma mbagħad halla l-ispirtu tal-Milied imqaddes jirbah u hafirlu. Colin mhux talli ta r-rigal lil John imma stqarr l-istorja mal-kok l-iehor ukoll. John anqas kien jaf x'se jaqbad jagħmel. Imma meta ra s-soghba ta' Colin hafirlu hu ukoll u fil-fatt qasam il-flus tal-premju miegħu.

Il-Presepju kien mezz li l-ħbiberija rebhet fuq l-egoizmu u l-qerq. Il-ħbiberija ta' bejn Colin u John issaħhet u l-ikla tal-Milied għamluha flimkien madwar il-presepju fid-dar ta' John.

Għanijiet tal-Għaqda Hbieb tal-Presepju

huma:

- *Li l-presepju jkompli jinbena fil-familji Maltin fil-Milied*
- *Li tkabbar aktar sens ta' ħbiberija fost id-dilettanti tal-presepju*
 - *Li tappoġġja x-xogħol tal-artisti u tal-kittieba fejn jidhol artigġjanar u letteratura konnessi mal-presepju*
- *Li torganizza korsijiet u lectures konnessi mal-bini tal-presepju*
 - *Li twaqqaf wirja permanenti tal-presepju*
- *Li toħloq relazzjonijiet kemm fuq bażi nazzjonali u internazzjonali ma' entitajiet simili. Dawn ir-relazzjonijiet iservu għal bdil ta' aħbarijiet kif ukoll għal pubblikazzjonijiet dwar xogħlijiet tal-presepju.*

“il-Presepju” fuq l-Internet

Kien ilha x-xewqa ta' xi membri tal-Għaqda tagħna li l-fuljett “il-Presepju” jiġi mxandar ukoll fuq l-Internet permezz tal-website tagħna. Wara li din l-ideja giet ikkunsidrata, rrid ngħid xi ftit fit-tul, wasalna biex nilqgħu dan is-suġġeriment u l-fuljett tagħna npoġġuh għad-dispożizzjoni ta' dawk kollha li jżuru s-sit elettroniku tagħna.

L-ewwel ħarġa li tpoġġiet fuq is-sit tagħna hija dik ta' Diċembru 2013.

Il-ħarġiet l-oħra minn issa 'l quddiem ser jiġu inkluzi fl-istess paġna tas-sit

www.presepjumalta.org bit-titlu FULJETT.

Inħeġġukom li twasslu dan il-messaġġ lil ħbieb u familjari tagħkom li jgħixu barra minn Malta biex anke huma jkun jistgħu japprezzaw ix-xogħol tagħna u jzommu ħajja it-tradizzjoni sabiħa tal-Milied madwar il-Presepju.

Innijiet u Għanjiet tal-Milied

minn Emanuel Scicluna ●

- ikompli mill-harga ta' qabel

Jibda biex jindirizza lill-aṅgli biex ihejju rwiehhom u jinżlu fuq l-art jagħtu l-bxara t-tajba: *Quddiem dan l-ghageb ta' dan il-lejl, aghlqu l-gwienah u baxxu raskom f'adorazzjoni; imbagħad oforqu s-sema bid-dawl u aghu l-aħbar tagħkom lid-dinja, Habbu t-twelid ta' Kristu u l-paċi li l-biża' u l-mewt u n-niket jieqfu. Ghannu l-paċi, ghannu l-paċi, ghannu r-rigal tal-paċi, ghannu l-paċi, ghannu r-rigal tal-paċi.*

Qajmu d-dinja rieqda bl-ghana tagħkom. Dan hu l-jum li l-Mulej għamel; ingabru hawn qtajjiet tas-sema u ejjew lebsin ilbies rjali. Aghu lid-dinja lemha tas-sema, dewquhom dak li qed jitilfu. Ghannu l-hena, ghannu l-hena, ghannu l-hena ta' dejjem, ghannu l-hena, ghannu l-hena ta' dejjem

L-imhabba li minn dejjem garrabna, lil-ferħ tagħna u d-dawl bla tmiem, issa jintwera lid-dinja u jiddi fuq il-lejl tal-mewt. F'ghanja wahda igimghu l-imhabba, li tmexxi l-univers fuq rasna, ghannu l-imhabba, ghannu l-imhabba, ghannu li Alla hu mhabba, Ghannu l-imhabba, ghannu li Alla hu imhabba.

Ir-rakkont li nsibu fil-Vaṅgelu ta' San Luqa u li naqraw tul il-Quddies ta' nofs il-lejl nebbah hafna kittieba biex huma wkoll jiktbu innijiet u għanjiet fejn jirrakuntaw kif l-aṅgli taw l-aħbar tat-twelid ta' Ġesu' lir-rghajja.

Wahda minn dawn l-għanjiet jisimha ***"It came upon the midnight clear"***. ***'Waslet f'nofs ta' lejl safi'*** Inkitbet minn Edmund Hamilton Sears, Amerikan, li għex bejn l-1810 u l-1876.

Edmund Sears kien ġej minn familja ta' bdiewa, dixxendent tal-ewwel emigranti lejn

l-Amerka li fil-kotba tal-istorja jsibuhom bhala l-Pilgrim Fathers. Il-Pilgrim Fathers kienu grupp ta' 102 kolonjalisti Ingliżi li fl-1602 waqqfu kolonja fi New England. Fosthom kien hemm 35 Puritani li ħarbu mill-persekuzzjoni fl-Ingilterra. Sa minn eta' żgħira kien iħobb jikteb il-poeziji. Irnexxielu jgemma' biex jibda jistudja l-ligi u wara t-teologija. Kien ministru tal-knisja Unitarja. L-Unitarjani jemmnu li hemm Alla wiehed biss u ma jqisux lil Kristu bhala Alla. Izda Sears kien jishaq li hu jippriedka d-divinita' ta' Kristu.

Li hu interessanti f'din l-ghanja hu li titkellem dwar il-paċi fost il-popli u n-nazzjonijiet. Din l-ghanja tgħid hekk:

Sehhet f'nofs ta' lejl safi, dik l-ghanja gloriuża tal-qedem, minn aṅgli li resqu qrib lejn id-dinja u daqqew fuq l-arpi mdieħba tagħhom: "Paċi fl-art, rieda tajba u grazzja mir-re ħanin tas-sema!" Id-dinja f'silenzju solenni qagħdet tisma' l-aṅgli jkantaw

U l-aṅgli baqghu neżlin mis-sema mifruq, bi gwenhahom miftuħin, u baqghet tidwi l-mużika tal-genna fuq dinja għajjena: fuq witgħat umli u mnikka, u minkejja l-gegwġija ta' hsejjes l-aṅgli kantaw.

Għax id-dinja kienet ilha tbat minn dan in-niket u konflitt; taħt din l-ghanja tal-aṅgli kienu tgerbu elfejn sena ta' hażen: u l-bniedem fi gwerra ma' huh ma semax dik l-ghanja ta' mhabba; sikktu dan l-aḡha, intom nies tal-gwerer u isimghu l-aṅgli jkantaw.

Għax ara! Il-jiem li habbru l-profeti tal-qedem resqin, meta wara t-tgerbib tas-snin jasal iż-żmien imħabbar, meta l-paċi tirrenja fuq l-art kollha u tifrex l-ghegubijiet tagħha u d-dinja twiegeħ bil-kant, l-ghanja li l-aṅgli llum qed ikantaw.

Fost dawkl-għanjiet l-aktar popolari fejn

l-angli jhabbru t-twelid ta' Ġesu' lil rgħajja f'qar u umli, insibu l-ghanja ***"Hark the Herald Angels Sing"*** li dehret għall-ewwel darba fl-1739 u nkitbet minn Charles Wesley li għex bejn 1701-1788. Charles Wesley kien wiehed mill-mexxeja tal-Metodisti u kiteb iktar minn sitt elef innu biex jingħadu jew jtkantaw waqt is-servizz reliġjuż.

Ghanja ohra jisimha ***"Angels from the realms of Glory – Angli mis-saltniet tal-glorja"***. Inkitbet minn John Montgomery li għex bejn l-1771 u l-1854.

Din tgħid hekk:

Angli mis-saltniet tal-glorja ittajru fuq wiċċ id-dinja kollha, intom li kantajtu l-istorja tal-holqien issa habbru t-twelid tal-Messija, Ejjew u aduraw, Aduraw lil Kristu, ir-re li għadu kif twieled

Rgħajja li tinsabu fil-mergħat, tgħassu l-merħliet tagħkom tul il-lejl, Alla li issa qed jgħix mal-bniedem, hemm arawh id-dawl hiereg mit-Tarbija.

Għorrief, hallu l-kontemplazzjoni tagħkom; jidhru viżjonijiet iktar imdawla fil-bogħod, Fittxu l-ikbar Xewqa tan-nazzjonijiet, Rajtu l-kewkba li habbret twelidu

Qaddisin mixhuta quddiem l-artal, li stennejtu għal tant żmien bit-tama u fil-biża', dlonk il-Mulej nieżel biex jidher fit-tempju tiegħu.

Għalkemm issa nistgħu naraw it-tarbija, hu għad jikseb it-tron ta' Missieru, Ingabru nazzjonijiet kollha tad-dinja u kull irkoppa tmiel quddiemu.

Ghanja tradizzjonali Franċiża li hadd ma jaf min kitibha titkellem ukoll dwar it-thabbira tal-angli –

"Les anges dans nos campagnes" - saret popolari hafna u giet maqluba f'hafna ilsna fosthom il-Malti fejn insibuha bl-isem ta' ***"Qed jinfirx mal-widien (Angels we have heard on high)"***

L-ghanjiet tal-Milied nebbhu wkoll lil Afro-amerikani, ilsiera u ulied l-ilsiera biex jiktbu huma wkoll ghanja fuq l-istil spiritual.

John Wesley Work Jnr li għex bejn l-1872 - 1925 u kien għalliem tal-Grieg u Latin u beda jiġbor dawn l-ghanjiet *spiritual*. Wahda minnhom popolari hafna hi ***"Go tell it on the Mountain"***. Din tgħid hekk:

Mur xandarha minn fuq il-muntanja hi ghanja li għandha l-għeruq tagħha fit-tbatija li kienu jbatu l-ilsiera suwed fl-Amerka

Mur xandarha minn fuq il-muntanja, tidwi fuq l-għoljiet u kullimkien, Mur xandarha minn fuq il-muntanja li Ġesu Kristu issa twieled

Waqt li r-rgħajja kienu jgħassu fuq il-merħliet tul il-lejl, hekk li fis-smewwiet deher dawl qaddis,

Ir-rgħajja beżgħu u tkexxu meta f'daqqa 'l fuq mill-art kanta kor tal-angli li habbar it-twelid tas-Salvatur tagħna.

U hekk meta raw dan kollu baxxew rashom u talbu u mxew flimkien fejn kien hemm it-tarbija

Hemm f'mixtura fqira, Kristu l-umli twieled u Alla bagħtilna s-salvazzjoni dak il-jum qaddis.

Ghanja Ingliża tradizzjonali li nkitbet tul is-seklu tmintax jisimha ***"God rest ye merry Gentlemen, - Alla jagħtikom is-serhan sinjuri ferhana"***

Alla jagħtikom is-serhan sinjuri ferhana, thallu xejn li jbeżzagħkom, għax Ġesu Kristu s-Salvatur tagħna twieled illum biex jehlisna mis-setgħa tax-Xitan meta ahna tliġna t-triq. Oh aħbarijiet ta' komfort u hena, komfort u hena, aħbarijiet ta' komfort u hena.

F'Betlem art ta' Ġuda, twieldet din it-tarbija qaddisa, u tqiegħdet go maxtura f'dan il-jum qaddisa; li ma wassalhiex li titbeżża' jew tismerr;

Minn Alla missierna tas-sema niżel angli mis-smewwiet u lil xi rgħajja wasslilhom din l-istess aħbar kif f'Betlem kien twieled Bin Alla;

'Tibzghux' qalilhom imbagħad l-angli. 'Xejn m'ghandi jbeżzagħkom; f'dan il-jum twieled Salvatur minn vergni saffa ferrieha, biex jehles mis-setgħa u l-qawwa tax-Xitan lil

dawk li jittamaw fih.

Ir-rghajja għal din l-aħbar ferħu qatigh' u hallew il-merhliet tagħhom jirgħu, fit-tempesta u fir-riħ qawwi, u marru bilgri f'Betlem biex isibu lil din it-tarbija mqaddsa.

U meta waslu Betlem fejn kienet tinsab it-tarbija, sabuħ mindud f'maxtura minn fejn jieklu l-barrin u ommu Marija gharkupptejha titlob lill-Mulej;

Isa kantaw tifhir lill-Mulej, intom li tinsabu hawn u bi mhabba sinciera, tghannqu: dawn il-jiem qaddisa tal-Milied ghandhom ihassru kull rabja."

It-tema tar-rghajja li jitolqu l-merhliet tagħhom insibuha wkoll fl-ghanja 'While shepherds watched their flocks by night' - Waqt li r-rghajja kien jghassu fuq il-merhliet bil-lejl. Miktuba minn Nahum Tate li ghex bejn l-1652 u l-1715

Waqt li r-rghajja kien jghassu fuq il-merhliet bil-lejl, kollha kemm huma bilqieghda fl-art, l-anglu tal-Mulej nizel u l-glorja iddiel mal-madwar

'Tibzghux' qalilhom għax biża' kbir hakem lil mohħhom 'Aħbarijiet ta' ferħ kbir qed inwassal lilkom u lill-umanita'

Għalikom illum fil-belt ta' David tweled mir-razza ta' David Salvatur; li hu Kristu l-Mulej u dan ikun is-sinjal

It-tarbija divina intom issibu biex il-bnedmin jistgħu jarawha mgeżwra fi ħrieqi fqajrin u mqieghda go maxtura.

Hekk tkellem is-Serafin u dlonk dehret qatgħa mdawla ta' angli jkantaw tifhir lil Alla b'dan il-kliem ferrieħ

Kull glorja lil Alla setgħan u paċi lid-dinja, Rieda tajba mill-lum 'il quddiem tinzel mis-sema lill-bnedmin u ma tintemm qatt.

Għanja klassika, tradizzjonali Ingliża li tmur lura għas-seklu sbatax hi "The First Nowell. L-ewwel Milied." Giet ippubblikata fl-1833 fil-ktieb Christmas Carols ancient and Modern f'kollezzjoni ta' ghanjiet miġbura minn William B. Sandys. Anki din giet maqluba għall-Malti "Ġa kien wasal iż-

zmien"

L-ewwel Milied l-anglu qal lil xi rghajja kif kienu fir-raba; fir-raba fejn kienu jghassu fuq in-nagħaġ tagħhom lejl kiesaħ tax-xitwa li xxoqq l-ghadam. Tweled ir-re ta' Israel

Irgiel għorrief harsu 'l fuq raw kewkba tleqq fil-lvant 'l bogħod minnhom; li xerdet dija kbira fuq id-dinja u damet hekk kemm tul jum u kemm tul il-lejl

Għalhekk jimxu fuq id-dawl ta' din il-kewkba ġew bil-ghagħġa mill-inħawi 'l bogħod biex ifittxu għal re mxew u waslu fuq il-post fejn Ġesu kien qieghed.

Dahlu dawn it-tliet għorrief u ntehtu gharkupptejhom quddiemu u offrewlu d-deheb, il-mirra u l-inċens

Għalhekk ejjew ilkoll b'vuċi wahda nkantaw tifhir lil Mulej tagħna tas-sema li għamel is-sema u l-art mix-xejn u bid-demm tiegħu feda l-umanita'.

Kristu ma jixraq lux biss l-adorazzjoni ta' Marija, Ġuzeppi u r-rghajja iżda jixraq lu wkoll il-qima ta' nies għorrief, li telqu arthom ifittxu lill-Messija jimxu wara l-kewkba li ħabbritilhom dan it-twelid. Dawn l-għorrief ma ġewx idhom f'idhom. Ġabu magħhom rigali li jixirqu lis-slaten. Din hi t-tema tal-ghanja We three Kings of Orient –Aħna tliet Slaten mil-Lvant.

Aħna tliet islaten mill-Orjent li biex ġibna r-rigali qsamna għelieqi, xmajjar, xagħri u muntanji nimxu dejjem wara dik il-kewkba.

Tweled re fil-pjanura ta' Betlem. Deheb ingib biex ninkurunah; re għal dejjem u ma jieqaf qatt jirrenja fuqna

O kewkba tal-ghageb, kewkba tal-lejl, kewkba mdawwra bis-sbuhija rjali' teħodna lejn il-punent u tibqa' miexja twassalna lejn id-dawl perfett,

Incens għandi x'noffri jien, incens lil divinuta', talb u tifhir tiela minn qlub il-bnedmin, adurawh lil Alla fil-gholi.

Il-mirra hi tiegħi, ir-riha morra tagħha tarmi dieqa, tnehid, dmija u mewt magħluqa go qabar kiesaħ tal-gebel.

Aggornament tas-Shubija

minn Charles Bellia ●

Segretarju

Illum aktar minn qabel, il-mezzi ta' komunikazzjoni qed jinbidlu b'pass imghaġġel u qed joffru metodi ġodda u veloċi kif wiehed jista jikkomunika ma' ta' madwaru. Il-messaġġi bil-mobajl hađu post it-telefonati, fil-waqt li l-eMail, jew il-posta elettronika qalbitha lil dik tradizzjonali. Dan għaliex, il-hajja saret mghaġġla u ma tippermettix li biex persuna tikkomunika ma' ohra trid tistenna granet jekk mhux ġimghat. Barra minhekk l-ispiza biex jibqgħu jintużaw il-mezzi tradizzjonali qed tiżdied.

Il-Kunsill Amministrattiv tal-Għaqda tagħna, jifhem dan, izda fl-istess hin jixtieq jilqa' s-suggerimenti li jsirulu minnkom il-membri u jżid in-numru ta' attivitajiet, lectures u laqgħat ohra. Dan ifisser li l-komunikazzjoni bejn il-Kunsill u l-membri trid tiżdied. Għalhekk qed nippreparaw biex fil-futur nibdew inhabbru xi attivitajiet tagħna permezz ta' eMails jew messaġġi bil-mowbajl.

Diga bdejna nużaw dawn il-mezzi elettronici, izda waqt dan il-proċess innutajna li fil-lista għandna nuqqas ta' informazzjoni neċessarja dwar numru mhux hażin ta' membri u għalhekk kien deċiż li nibdew eżerċizzju biex naġġornaw il-lista tagħna billi nibdew l-informazzjoni meħtieġa minghand il-membri. Nafu li mhix ser tkun biċċa xogħol

faċli u għalhekk qed nitolbu l-koooperazzjoni ta' kull membru biex nilhqu l-għan tagħna kemm jista' jkun malajr.

Iktar l-isfel f'din il-paġna issib biljett bid-dettalji tiegħek skond il-lista preżenti. Jista' jkun li dan il-biljett fih xi żbalji jew nuqqas ta' informazzjoni li għandna b'żonn. Għalhekk inhegġuk tirranġa xi żball u/jew timla l-vojt u tibgħat il-biljett lura lis-Segretarju kemm jista' jkun malajr. Dawk li għandhom l-eMail jistgħu jibgħatu l-informazzjoni mitluba fuq charbel@onvol.net. B'hekk din tasal aktar malajr u b'mod ċar.

Dawk li la għandhom mobajl u anqas eMail, xorta ser nikkomunikaw magħhom b'mezzi ohra, imma nittamaw li dawn ikunu f'minoranza assoluta.

Bil-lista tagħna aġġornata b'dan il-mod l-attivitajiet tagħna jkun jistgħu jiżdiedu, jilhq u l-membri aktar malajr u allura joħolqu iżjed parteċipazzjoni fl-Għaqda tagħna.

Finalment fuq l-istess biljett qed nindikaw l-aħħar sena li fiha inti hallast il-miżata. Jekk qiegħed lura fil-hlas, inhegġuk li taġġorna ruhek f'dan ir-rigward ukoll. Il-hlas mitlub bhala miżata mhux xi ammont kbir imma bil-ftit tal-hafna nkunu nistgħu nifdu xi ftit mill-ispejjeż tagħna. Ta' dan niringrazzjawkom bil-quddiem

Waqt il-Ftuħ tal-Wirja 2013

